

प्रत्यवकर्शन (vom caus. von कर्श् with प्रत्यव) adj. zu Schanden machend: नक्षस्यान्यतमं किंचिदस्त्रं प्रत्यवकर्शनम् Buāg. P. 4, 7, 28. Schol.: कृशवर्क, निवर्तक.

प्रत्यवेनेन (von निञ् with प्रत्यव) n. Wiederabwaschung Pāṇ. GRHJ. 3, 10.

प्रत्यवमर्श (von मर्श् with प्रत्यव) m. 1) innere Betrachtung, das Sichvertiefen in: घातम् Buāg. P. 5, 1, 39. = विवेक Schol. — 2) Rückschluss KULL. zu M. 11, 262. 12, 13 (an beiden Stellen °मर्ष geschrieben). — 3) स्मृतिप्रत्यवमर्ष in der Stelle: °श्च तेषां ज्ञात्यस्तरे ऽभवत् HARIV. 1203 so v. a. Beibehaltung der Erinnerung.

प्रत्यवमर्शन (wie eben) n. innere Betrachtung, das Sichbesinnen Buāg. P. 3, 14, 43. = युक्तायुक्तविचार Schol.

प्रत्यवमर्शवत् (von प्रत्यवमर्श) adj. der innere Betrachtungen anstellt, sich besinnt MBu. 12, 10834 (°मर्षवत् gedr.).

प्रत्यवमर्ष und °मर्षवत् s. u. °मर्श und °मर्शवत्.

प्रत्यवयवम् (1. प्र + अवयव) adv. für jeden Theil, in's Einzelne: प्रत्यवयववर्णना Vikr. 19, 9.

प्रत्यवर (1. प्र + अवर) adj. niedriger geringer, weniger geachtet: श्रेष्ठ, मध्य, जघन्य, प्रत्यवर MBu. 5, 1257 = 12, 4191. अवर, प्रत्यवर, गरीयम् 13, 4558. 14, 1642. धर्मा: SADDH. P. 4, 27, a. प्रतिप्रकाशनाद्वा तथैवाध्यापनादपि। प्रतिप्रकः प्रत्यवर: M. 10, 109. R. 5, 53, 23 = 69, 20.

प्रत्यववृत्ति (von वृत् with प्रत्यव) f. das Herabsteigen zu Jmd hin TS. 7, 3, 5, 3, 2, 4.

प्रत्यवरोधन (von रुध् with प्रत्यव) n. Hemmung, Störung: दृष्टि° MBu. 12, 10261.

प्रत्यवरोह (von रुह् with प्रत्यव) m. das Herabsteigen zu Jmd hin (von einer Höhe, vom Sitz u. s. w.); absteigende Folge Çat. Br. 9, 3, 4. 8, 5, 4, 54. LĀṬJ. 6, 6, 6, 8, 5, 25. 9, 12, 16. रोहात्प्रत्यवरोहश्चिकीर्षितः Nir. 7, 23. so v. a. °मल्ल Ait. Br. 8, 9. TS. 1, 7, 6, 2. Çat. Br. 9, 1, 4, 32. KĀṬJ. Ça. 18, 1, 4, 5.

प्रत्यवरोहण (wie eben) n. 1) das Herabsteigen zu Jmd hin ÇĀṆKH. Ça. 16, 17, 9. vom Sitz LĀṬJ. 8, 12, 2. — 2) N. einer best. Gṛhja-Feier im Mārgaṣṭrsha Âçv. GRHJ. 2, 1, 3. ÇĀṆKH. GRHJ. 4, 15.

प्रत्यवरोहणीय (wie eben oder von प्रत्यवरोहण) m. ein best. Ekāha, der einen Theil des Vāgapeja bildet, ÇĀṆKH. Ça. 14, 11, 1. LĀṬJ. 8, 11, 14. 12, 4. MAÇ. 4, 7. MĪDH. zu PAṆĀV. Br. 18, 6, 13.

प्रत्यवरोहिन् (von रुह् with प्रत्यव) adj. absteigend, abwärts sich bewegend: उक्थानि LĀṬJ. 9, 12, 15. KĀṬH. 33, 8. PAṆĀV. Br. 18, 6, 12, 20, 2, 1. 3, 1. 8, 1. NIDĀNA 6, 10 in Ind. St. 8, 114. vom Sitz sich erhehend: ष° KĀṬJ. Ça. 22, 5, 27. °रोहिणी f. garga गौरादि zu P. 4, 1, 41.

प्रत्यवसान (von सा mit प्रत्यव) n. das Essen TRIK. 2, 9, 18. H. 423. HALĀJ. 2, 170. P. 1, 4, 52. 3, 4, 76.

प्रत्यवसित s. u. सा mit प्रत्यव.

प्रत्यवस्कन्द (von स्कन्द् with प्रत्यव) n. das von Seiten eines Verklagten mit einer Rechtfertigung der ihm zur Last gelegten Handlung verbundene Eingeständnis derselben vor Gericht BRHASP. in VJAYABHĀRAT. 19, 3 v. u. Auch °स्कन्द m. nach ÇKDR. und WILS.

प्रत्यवस्था (स्था mit प्रत्यव) f. = पर्यवस्था COLLEBR. und LOIS. zu AK. 3, 3, 21.

प्रत्यवस्थात् (wie eben) nom. ag. Widersacher, Gegner H. 728.

प्रत्यवस्थान (wie eben) n. Beseitigung, Entfernung VJUTP. 131.

प्रत्यवहार (von हृ with प्रत्यव) m. Zurückziehung, Einziehung: सैन्यानाम् MBu. 3, 16363. 7, 9492. Einziehung der Schöpfung so v. a. Aufhebung, Auflösung: स्यावर्जङ्गमानो सर्गस्थितिप्रत्यवहारहेतुः RAgh. 2, 44.

प्रत्यवाय (von 3. इ with प्रत्यव) m. 1) Abnahme, Verminderung: क्रौश° KĀṬJ. Ça. 22, 3, 33. 1, 6, 8. 4, 13, 19. BHAG. 2, 40. MBu. 6, 1987. — 2) Umkehrung, ein umgekehrtes Verhältniss: उत्तमानुत्तमान्गच्छन्कीनान्कीनाश्च वर्जयन्। ब्राह्मणः श्रेष्ठतामिति प्रत्यवयेन प्रदत्ताम् ॥ M. 4, 245. KULL. zu M. 2, 103. — 3) Widerwärtigkeit, Unannehmlichkeit: बहुप्रत्यवायं नृपवम् ÇĀK. Ch. 141, 15. PRAB. 12, 13 (= अनिष्ट Schol.). zur Erkl. von विधुर HALĀJ. 8, 38. — 4) Vergehen, Sünde MĀRK. P. 34, 14. ÇĀṆK. zu BRH. ÂR. UP. S. 272. VEDĀNTAS. (Allah.) No. 7. KULL. zu M. 2. 1 (S. 68, Z. 9). 3, 70. 7, 35. 10, 127. 11, 30. Schol. zu VS. PRĀT. 1, 4.

प्रत्यवेक्षण (von ईत् with प्रत्यव) n. das Sehen nach Etwas, das sich kümmern um Etwas, Sorge um Etwas: जितं च प्रत्यवेक्षणोऽपि (im Text अवेक्षणा) रतेत् KULL. zu M. 7, 104. शास्त्रार्थप्रत्यवेक्षण Kām. NĪRIS. 14, 47.

प्रत्यवेक्षता (wie eben) f. dass. RAgh. 17, 53 (wo mit der Calc. Ausg. °वेक्षानिर्त्ययाः zu lesen ist). RĀGA-TAR. 1, 341. 3, 168. 180 (wo beide Ausgaben प्रात्य° haben; vgl. indessen die Corrigg. S. 312). 6, 8. 67. 108.

प्रत्यवेक्ष्य (wie eben) adj. auf den man Rücksicht zu nehmen hat MBu. 1, 3459. — RAgh. 17, 53 ist प्रत्यवेक्षानि° zu lesen.

प्रत्यष्मन् (1. प्र + अष्मन्) m. Röthel TRIK. 2, 3, 6.

प्रत्यष्ठीला f. eine best. Nervenkrankheit SUÇR. 1, 257, 20. 2, 44, 9. — Vgl. अष्ठीला.

प्रत्यस्तगमन (1. प्रति - अस्त + ग°) n. Untergang (der Sonne) ÇĀṆKH. zu KĀND. UP. 3, 19, 3.

प्रत्यस्तमय (1. प्रति - अस्तम् + अय) m. Untergang, das Aufhören: सवर्कारणव्यापार° ÇĀṆKH. in WIND. Sancara 171.

प्रत्यस्त्र (1. प्र + अस्त्र) n. Gegengeschoss: श्रुतशर्मा प्रयुक्ते स्म पद्यदस्त्रं प्रयत्नतः। प्रत्यस्त्रैः प्रतिकृति स्म तत्तत्सूर्यप्रभः नृणाम् ॥ KATHĪS. 50, 65. अस्त्रप्रत्यस्त्रयुद्धेन युयुधाते 48, 36. 50, 26. 42.

प्रत्यस्म (1. प्रति + अस् = अस्त्र) adv. täglich KĀṬJ. Ça. 1, 7, 8. 22, 7, 14. 26, 7, 51. M. 3, 69. 7, 118. 125. 8, 3, 9, 27. JĪGĀ. 1, 22. 3, 317. KUMĪRAS. 1, 61. ÇĀK. 47. 132. Spr. 1253. 1848. VARĪH. BRH. S. 29, 30. SŪRĪJAS. 1, 26. RĀGA-TAR. 2, 51. KATHĪS. 4, 28. 33, 137. 36, 22. PAṆĀT. 9, 7. HIT. 20, 12. 23, 17. 27, 13. 30, 2. VET. 2, 8.

प्रत्याकार (1. प्र + आकार) m. Degenscheide H. 783. HALĀJ. 2, 318.

प्रत्यालेपक (von लिप् with प्रत्या) adj. verhöhrend, verspottend; davon nom. abstr. °ल्व n. KUVALAJ. 131, b (180, b).

प्रत्याख्यात partic. s. u. ख्या mit प्रत्या. Davon nom. abstr. °ल्व n. das Zurückgewiesen — Verworfenwordensein Verz. d. Oxf. H. 162, b, N. 4.

प्रत्याख्यातृ (von ख्या mit प्रत्या) nom. ag. Verweigerer BHāg. P. 8, 19, 3.

प्रत्याख्यान (wie eben) n. = निरसन, प्रत्यादेश u. s. w. AK. 3, 3, 31. 1) das Zurückweisen, Abweisen: °नं च कृत्वा राज्ञा MBu. 1, 507. 7, 5554. 8, 319. 13, 3869. कृतवान्सर्वतस्तेषां °नं मुतां प्रति R. GORR. 1, 68, 18. त्रिशङ्कु° 1, 59 in der Unterschr. ÇĀK. 82, 8, v. l. 111, 3, v. l. MALĀV. 49. AMAR. 90. RĀGA-TAR. 3, 434. MĀRK. P. 61, 72. — 2) das Verweigern, Ab-